

Sprawozdanie z realizacji

Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

za rok 2016

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci czy też osób którymi się opiekują.

Prawidłowe funkcjonowanie rodziny oparte na wzajemnych, właściwych relacjach pomiędzy rodzicami wynikających z miłości, szacunku i zrozumienia umożliwia właściwe pełnienie ról społecznych wszystkich członków rodziny.

Zaburzenia w sferze wzajemnych relacji pomiędzy członkami powodują, że rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań. Jej członkowie nie są w stanie prawidłowo wywiązywać się z ról społecznych, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków

rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Od kilkunastu lat w świadomości społecznej coraz wyraźniej pojawia się problem przemocy w rodzinie. Stopniowo podejmowane są różne działania mające na celu łagodzenie skutków tego zjawiska. Jednolite działania w tym zakresie wnosi ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która nakłada obowiązki z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na wszystkie szczeble administracji rządowej i samorządowej.

W świadomości społecznej przemoc najczęściej identyfikowana jest ze zjawiskami bardzo czytelnymi i jednoznacznymi.

Konsekwencją wprowadzenia art. 40 do konstytucji jest zakaz stosowania kar cielesnych. Nie mogą one być ani wprowadzane czy stosowane w ramach prawnie dopuszczalnego systemu kar, ale także w stosunkach międzyludzkich. Ponieważ sformułowanie art. 40 ma bardzo ogólny charakter i nie przewiduje żadnych ograniczeń w stosowaniu tego zakazu, znajdzie on także zastosowanie w warunkach życia rodzinnego w stosunkach między rodzicami, a dziećmi. Wobec dzieci nie może być zatem stosowane okrutne, niehumanitarne czy poniżające traktowanie, jak też kary cielesne. Za takim pojmowaniem treści art. 40 przemawia także fakt, że konstytucja wielokrotnie podkreśla rolę rodziny, wychowanie młodego pokolenia, a także wprowadza ochronę praw dziecka. Dowodem tego jest powołanie Rzecznika Praw Dziecka.

Przemoc domowa doczekała się wielu zróżnicowanych definicji. Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określa przemoc w rodzinie jako: „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, netykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

We wszystkich definicjach przemocy występujących w literaturze przedmiotu występują wspólne elementy, zawierające istotę tego zjawiska:

- 1) Jest to działanie intencjonalne, świadome i zamierzone; ma na celu kontrolowanie i podporządkowywanie ofiary.
- 2) Występuje przewaga siły ze strony agresora, sprawcy przemocy.
- 3) Sprawca narusza prawa i dobra osobiste ofiary, godzi również w jej osobistą wolność.
- 4) Zachowanie sprawcy wywołuje cierpienie i ból ofiary.
- 5) Zachowanie sprawcy wykracza poza społeczne normy i zasady relacji interpersonalnych.

Istotnym elementem harmonijnego funkcjonowania rodziny oraz społeczeństwa jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz dostępnej pomocy prawnej w sytuacjach tego wymagających.

Zgodnie z treścią pkt. XIV Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (przyjętego Uchwałą Nr XXII/82/16 Rady Miejskiej w Stawiskach z dnia 26 lutego 2016 r.), Kierownik Ośrodka Pomocy społecznej w Stawiskach, do dnia 31 marca każdego roku, przedkłada Radzie Miejskiej w Stawiskach sprawozdanie z realizacji Programu, za rok poprzedni.

W roku 2016, w **zakresie zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie** na terenie Gminy Stawiski:

- 1) funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny, współpracujący w tym zakresie z:
  - przedstawicielami oświaty,
  - przedstawicielami służby zdrowia,
  - przedstawicielami policji,
  - kuratorami sądowymi i społecznymi,
  - przedstawicielami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Stawiskach,
  - pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie,
  - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolnie.

W ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego zorganizowano 9 posiedzeń, gdzie diagnozowano problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Stawiski, opracowywano plany pomocy. Liczba osób objętych pomocą Zespołu ogółem to 18 rodzin / 36 osób w tych rodzinach (w tym : kobiety = 18 – w tym starsze – 4; mężczyźni = 18 – w tym starsi – 3). Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach monitorowali sytuacje rodzin dotkniętych przemocą. Procedurę Niebieskich Kart (dotyczących przemocy w rodzinie) rozpoczęto w 25 przypadkach. Liczba zakończonych procedur (na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy) to 25.

W zakresie zwiększenia skuteczności działań prewencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w roku 2016:

- 1) zarówno sprawcom, jak i ofiarom przemocy udzielano informacji na temat programów korekcyjno – edukacyjnych (w ramach świadczonej przez pracowników socjalnych, Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach, pracy socjalnej i poradnictwa),

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie, dwukrotnie zorganizowano warsztaty terapeutyczne dla osób dotkniętych zjawiskiem przemocy oraz osób stosujących przemoc domową. Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawiskach w tym celu wystosował zaproszenia dla 10 i 10 osób. Na 20 osób zaproszonych 3 osoby (sprawcy przemocy) wyraziły chęć uczestnictwa w tych spotkaniach terapeutycznych.

- 2) w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Uzależnień w Stawiskach przeprowadzono 40 rozmów wspierająco – motywujących z osobami nadużywającymi alkohol (6 osób zobowiązało się do podjęcia leczenia odwykowego, w tym 3 osoby podjęły leczenie).

W zakresie zwiększenia skuteczności pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w roku ubiegłym:

- 1) funkcjonował Punkt Informacyjno- Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Uzależnień w Stawiskach, gdzie m.in.
  - udzielano informacji dotyczących bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą (w specjalistycznych ośrodkach wsparcia, w ośrodkach interwencji kryzysowej),
  - udzielano informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy,

2) rozpowszechniono zarówno na stronach internetowych Ośrodka, jak i tablicach ogłoszeń telefonów zaufania: „Niebieska Linia,

3) udział Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach w ogólnopolskiej kampaniach: „STOP PRZEMOCY”, „KOCHAM REAGUJĘ”,

4) kontynuacja udziału Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach w kampanii społecznej Rzecznika Praw Dziecka – „Bicie, czas z tym skończyć”,

3) podejmowanie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- podjęcie działań w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”,

- przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego’

W zakresie tworzenia i zwiększenia zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w roku 2016 :

1) w godzinach pracy Ośrodka Pomocy Społecznej w Stawiskach funkcjonował lokalny telefon zaufania (również w charakterze interwencyjnym i informacyjnym) : liczba przeprowadzonych rozmów – 21; liczba podjętych interwencji – 21.

Łącznie w okresie: 01.01.2016 r. – 31.12.2016 r., udzielono wsparcia w formie interwencji kryzysowej, w związku ze zjawiskiem przemocy, 64 osobom.

Stawiski, 06 marca 2017 roku